

بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Korona Hastalığına Karşı Aşı Olmak

Ummu Bilal’e

Soru:

Esselemu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuhi...

Emirimiz, Allah sizi mübarek kılsın, Allah size yardım etsin ve sizi, mümin toplumun kalplerini ferahlatacak olan açık bir fetih ve Nübüvvet Minhacı üzere Hilafet ile desteklesin...

Benim, ülkelerin Korona hastalığına karşı halklara vermeye başladıkları yeni aşıyla ilgili bir sorum olacak... Bu aşının tehlikesi ve halklara karşı küresel bir kapitalist komplo olduğu hakkında sosyal medyada yayılan birçok söylentinin ışığında, insanlar arasında bu aşığı yaptırmak konusunda çok büyük korkunun olduğunu görmekteyiz... Bizler, şifanın sadece Allah’ın elinde olduğunu ve her müddetin (yazıldığı) bir kitap olduğunu biliyoruz. Biz de bir davet taşıyıcısı olarak bu aşının hakikati hakkında soruyoruz. Bu salgının yayılması ışığında bu aşığı yaptırmak şer’an vacip midir?

Ve Allah sizi mübarek kılsın.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berakatuhi.

Bildiğiniz üzere daha önce tedavi ile ilgili soru cevaplar yayınlamış ve onlarda şöyle demiştik:

- Şayet ilaç zararlı ise şu hadise göre haramdır: **“Zarar vermek ve zararla mukabele etmek yoktur.”**

- Ancak ilaç zararlı olmayıp, haram ve necis maddeler içeriyorsa mekruhtur. Yani haram değildir. Bilakis hasta mubah olan bir ilaç bulamadığı takdirde mekruh olmakla birlikte onu kullanması caizdir...

Ama şayet ilacın içerisinde zararlı bir şey yoksa ve haram veya necis olan maddeler içermiyorsa, menduptur...

Bu cevaplardan, sizin için gerekli olan bölümleri aktaracağım:

[...Birincisi: 26/1/2011’de, haram ve necis olan şeyden faydalanmak ve bunlarla tedavi olmak hakkındaki soru cevapta şöyle geçmektedir:

(...3- Tedavi, bu haramlıktan istisna edilir. Zira haram ve necis olan bir şeyle tedavi olmak haram değildir:

- Haram olan bir şeyle tedavi olmanın haram olmamasına gelince; Müslim’in, Enes’ten rivayet ettiği şu hadisten dolayıdır: رَحْمَنُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ رَحْمَنُ لِّلرُّبِّ بْنِ الْعَوَامِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ فِي النَّبِيسِ “Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, izin verdi (veya) kaşını hastalığı olmalarından dolayı Zübeyir İbn-u Avvam ile Abdurrahman İbn-u Avf’ın ipek giymesine izin verdi.” Erkeklerin ipek giymesi ise haramdır. Ancak tedavi amaçlı olursa caizdir.

- Necis olan bir şeyle tedavi olmanın haram olmamasına gelince; Buhari’nin, Enes Radiyallahu Anh’dan rivayet ettiği şu hadisten dolayıdır: أَنَّنَا أَجْتَوْنَا فِي الْمَدِينَةِ فَأَمَرَهُمُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَلْحَقُوا بِرَاعِيِهِ يَغْنِي الْإِبِلَ فَيَشْرَبُوا مِنْ أَلْبَانِهَا وَأَبْوَالِهَا فَلَحَقُوا بِرَاعِيِهِ فَشَرَبُوا مِنْ أَلْبَانِهَا وَأَبْوَالِهَا “Bir gurup insan Medine’de (yemeklerinin yaramamasından dolayı) rahatsızlandılar. Bunun üzerine Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem, sürülerine, yani develerine gitmelerini sütünden ve bevlinden içmelerini emretti. Onlar da sürülerine giderek sütünden ve bevlinden içtiler...” İçtevev kelimesinin manası, Medine’nin yemekleri onlara yaramadığından hasta oldular demektir. Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem de necis olduğu halde “bevl” ile tedavi olmalarına izin verdi...] Bitti.

İkincisi: 19/09/2013 tarihli soru cevapta şöyle geçmektedir:

[... Tedavi amaçlı alkol ve alkolün karıştığı ilaçları kullanmak mekruh olmakla birlikte caizdir. Bunun delili şudur:

قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ بَارِضَنَا أَغْنَانَا "Dedim ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Topraklarımızda üzümler oluyor, biz onlardan içki yapıp içiyoruz." Rasal Sallallahu Aleyhi ve Sellem "Hayır" buyurdu. Ben de tekrar döndüm ve "Onu hastalar için şifa olarak kullanıyoruz" dedim. Bunun üzerine "Şüphesiz o, ilaç değil, ancak bir hastalıktır." buyurdu." Bu, necis veya haram olan bir şeyin -içkinin- bir ilaç olarak kullanılması konusunda bir nehiydir. Ama Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem necis olan "deve idrarı" ile tedaviye cevaz vermiştir. Buhari Enes kanalıyla şunu rivayet etmiştir: أَنَّنَا نَسَا مِنْ غُرَيْثَةَ الْجَدِيَّةِ فَرَحَّصَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَأْتُوا "Urayne kabilesinden bir gruba Medine'nin havası dokununca Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem deve sidiği içmeleri için ruhsat verdi. Onlar da sütünden ve idrarından içtiler." İçtevev el-medine kelimesinin manası, Medine'nin havası onlara yaramadığından hasta oldular demektir. Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem necis olduğu halde deve idrarı ile tedavi olabileceklerine dair izin verdi. Ayrıca Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem ipek giymek gibi haram olan bir şeyle de tedavi olunabileceğine ruhsat verdi. Tirmizi ve Ahmed Enes yoluyla şunu rivayet etti: أَنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ وَالزُّبَيْرَ بْنَ الْعَوَّامِ شَكَا الْقَمَلِ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي غَزَاةٍ لَهُمَا، فَرَحَّصَ لَهُمَا فِي فُصِّ الْحَبِيرِ. قَالَ: وَرَأَيْتُهُمَا أَصْبَحَا "Abdurrahman ibn Avf ve ez-Zubeyr ibn'ul Avvâm bir gazvede bitlerden Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem şikayette bulundular. O da: "İpek gömlek giyebileceklerine dair ruhsat verdi." Ravi dedi ki: "Ben onların giydiklerini gördüm." Bu iki hadis, İbn Mace hadisinde geçen yasağın kesin bir yasak olmadığına yönelik bir karinedir. Yani necis ve haram olan bir şey ile tedavi olmak mekruhtur.)

Üçüncüsü: 18/11/2013 tarihli aşı ve onun hükmü hakkındaki soru cevapta şöyle geçmektedir:

[Aşı, bir tedavidir. Tedavi ise menduptur, farz değildir. Bunun delili şudur:

1- Buhari'nin Ebu Hurayra'dan rivayet ettiğine göre Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "Allah hiçbir hastalık indirmede ki şifasını da indirmemiş olsun." Müslim de Cabir ibn Abdullah'tan rivayet ettiğine göre Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "Her derdin bir devası vardır. Eğer o derdin ilacı bulunursa, Allah'ın izniyle o hastalık iyileşir." Ahmed de Musned'inde Abdullah ibn Mesut'tan şunu rivayet etti: مَا أَنْزَلَ اللَّهُ دَاءً، إِلَّا قَدْ أَنْزَلَ لَهُ شِفَاءً، عَلِمَهُ مَنْ عَلِمَهُ، "Allah, hiçbir hastalık indirmemiştir ki o hastalığın şifasını da indirmiş olmasın. Bunu bilen bilir, bilmeyen de bilmez." Bu hadislerde her derde şifa verecek bir devanın olduğuna bir irşat vardır. Bu da Allah'ın izniyle derdin devasına yol açan tedaviye yönelik bir teşviktir. Bu bir irşattır, farz kılıcı delil değildir.

2- Ahmed'in Enes'ten rivayet ettiğine göre Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: قَتَدَاوَا "Şüphesiz Allah derdini yaratmış ise devasını da yaratmıştır. Onun için tedavi olunuz." Ebu Davud, ibn Usame ibn Şerik'ten rivayet ettiğine göre أَنَبْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَصْحَابَهُ كَانَمَا عَلَى رُءُوسِهِمُ الطَّيْرُ، فَسَلَّمْتُ ثُمَّ قَعَدْتُ، فَجَاءَ الْأَعْرَابُ مِنْ هَاهُنَا وَهَاهُنَا، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنْتَدَاوَى؟ فَقَالَ: تَدَاوُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَضَعْ دَاءً إِلَّا وَضَعَ لَهُ دَوَاءً، غَيْرَ دَاءٍ وَاحِدٍ الْهَرَمُ "Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem ve ashabının yanına sanki başlarında kuş varmış gibiyken vardım. Selam verdim sonra da oturdum. Ardından oradan buradan bedeviler geldi. Dediler ki: "Ey Allah'ın Rasulü tedavi olalım mı?" O da "Tedavi olunuz, çünkü Allah Azze ve Celle verdiği her hastalık için, mutlaka bir deva yaratmıştır. Ancak bir dert hariç, o da yaşlılıktır." diye buyurmuştur." Yani ölüm hariçtir.

İlk hadiste tedavi olmayı emretti. Bu hadiste ise hem bedevilere bir yanıt olarak hem de kullara hitaben tedavi olmalarını emretti. Çünkü Allah, yarattığı her dert için şifasını da yarattı. Her iki hadiste de hitap emir sıgası ile geldi. Emir ise mutlak talep ifade eder. Kesin emir olursa ancak farz ifade eder. Kesinlik ise ona delalet eden bir karineyi gerektirir. İki hadiste de farza delalet eden herhangi bir karine yoktur. Buna ek olarak tedavi olmamanın caiz olduğuna delalet eden başka hadisler de vardır. Bu hadisler, iki hadisteki farz olma olasılığını ortadan kaldırır. Müslim, İmran ibn Husayn'dan rivayet ettiğine göre Nebî Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: «هُمُ الَّذِينَ لَا يَكْتُونُونَ وَلَا يَسْتَرْفُونَ، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ "Ümmetimden yetmiş bin kişi hesapsız cennete girecektir." Dediler ki: "Kim onlar ey Allah'ın Rasulü!" Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem de "Bunlar dağlama ve rukye yapmayıp Rablerine tevekkül eden kimselerdir." Buyurdu." Rukye ve dağlama, bir tedavi çeşididir. Buhari de ibn Abbas'tan rivayet ettiğine göre dedi ki: هَذِهِ الْمَرْأَةُ السُّودَاءُ، أَتَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ: إِنِّي أَصْرَعُ، وَإِنِّي أَتَكَشَّفُ، فَادْعُ اللَّهَ لِي، قَالَ: «إِنْ شِئْتَ صَبَرْتَ وَلَكَ الْجَنَّةُ، وَإِنْ شِئْتَ دَعَوْتَ اللَّهَ أَنْ يُعَافِيَكَ» فَقَالَتْ: أَصْبِرُ، وَسَلَّمَ فَقَالَتْ: إِنِّي أَصْرَعُ، وَإِنِّي أَتَكَشَّفُ، فَادْعُ اللَّهَ لِي أَنْ لَا أَتَكَشَّفُ، «فَدَعَا لَهَا "Bu siyah kadın, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem gelerek dedi ki "Ben saraya tutuluyorum, üstüm açılıyor. Benim için Allah'a dua et." Dedi

ki: "Dilersen sabredersin ve cennete girersin. Dilersen iyileşmen için Allah'a dua ederim." Bunun üzerine kadın: "Sabrederim" dedi. Ardından da "Üstüm açılıyor, Allah'a dua et de üstüm açılmasın" dedi. Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem de o kadın için dua etti." Bu iki hadis, tedavinin terk edilebileceğine delalet eder.

Tüm bunlar tedavi olunuz ifadesinde geçen emrin, farz için olmadığına delalet eder. O halde buradaki emir ya mubah ya da mendup içindir. Rasûl SallAllahu Aleyhi ve Sellem şiddetle tedaviye teşvik ettiği için hadislerde geçen tedavi olma emri mendup için olur.

Buna göre aşının hükmü mendup olur. Çünkü aşı, bir tedavidir. Tedavi ise menduptur. Ancak belirli bir tür aşının zararlı olduğu kanıtlanırsa, herhangi nedenden dolayı aşı içeriklerinin bozuk ya da zararlı olması gibi, bu durumda aşı, bu içerikle Rasûl SallAllahu Aleyhi ve Sellem hadisinde geçen zarar kaidesine göre haram olur. Ahmed Musned'inde ibn Abbas'tan rivayet ettiğine göre Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ **"Zarar vermek ve zararla mukabele etmek yoktur."** Ancak bu gibi durumlar nadirdir.

Hilafet Devletinde ise enfeksiyon hastalıkları vb. gibi aşı gerektiren hastalıklara karşı aşı olacaktır. İlaç ise tüm şaibeden temiz ve saf olacaktır. Şifa veren ise Allah Subhanehu ve Teala'dır: وَإِذَا مَرَضْتُ فَبُهِتَ فَهُوَ يَشْفِينِ **"Hastalandığımda da O bana şifa verir."** [Şuara-80] Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sözü ile amel ederek işlerin güdülmesi uyarınca sağlık bakımının Halifenin görevlerinden biri olduğu şeran bilinen husustur. الإمام رَاعٍ وَهُوَ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ "İmam, bir çobandır, güttüklerinden sorumludur." [el-Buhârî] Bu hadis, sağlık ve tıbbın devletin görevleri içerisine girdikleri için sorumluluğu hakkında genel bir nasıttır. Burada sağlık ve tıp ile ilgili özel deliller de vardır. Müslim, Cabir yoluyla rivayet ettiğine göre بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى أَبِي بِنِ كَعْبٍ طَبِيبًا فَقَطَعَ مَرَضْتُ فِي زَمَانِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ مَرَضًا شَدِيدًا فَقَدَا لِي عُمَرُ طَبِيبًا **"Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem Ubeyy ibn Ka'b'e bir hekim gönderdi. Hekim ondan bir damarı kesti sonra da onu dağladı."** Hâkim, Müstedrek'te Zeyd ibn Eslem'den, babasından şunu rivayet etti: فَخَمَّانِي حَتَّى كُنْتُ أُمُصُّ النَّوَاةَ مِنْ شِدَّةِ الْحُمَةِ **"Ömer İbn Hattab zamanında çok ağır bir hastalığa tutuldum. Ömer benim için bir hekim çağırdı. Hekim bana diyet verdi. Hatta ben şiddetli diyetten dolayı çekirdeği emiyordum."**

Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem bir yönetici niteliği ile Ubeyy'e bir hekim gönderdi. İkinci Raşid Halife Ömer de tedavi etmesi için Esleme bir hekim çağırdı. Bu iki olay, sağlık ve tıbbın tebaanın temel ihtiyaçlarından olduğuna delildir. Devlete, tebaanın sağlık ihtiyacını ücretsiz sunmak farzdır.] Cevaplardan aktarılanlar bitti.

Sonuç olarak:

- 1- Aşı olmanın hükmü menduptur, yani mendup olup farz değildir.
- 2- Şayet içerisinde zararlı oluşumlar varsa, haramdır.
- 3- Şayet içinde zararlı bir şey yoksa ancak necis veya haram olan maddeler içeriyorsa mekruh olmakla birlikte caizdir, yani haram değil mekruhtur.
- 4- Buna göre hasta olan Müslüman, öncelikle mubah olan ilaç hakkında araştırma yapar, şayet bulamaz ise onun mekruh olan ilacı kullanması caiz olur.
- 5- O halde sorunuzun cevabı, yukarıdaki açıklamalara göre aşağıdaki şekildedir:

Necis veya haram maddeler içeren aşılarla aşı olmak, mekruh olmakla birlikte caizdir. Çünkü aşı olmak, tedavi kapsamına girmektedir. Haram ve necis olan şeyle tedavi olmak ise açıklandığı üzere mekruh olmakla birlikte caizdir... Ancak zararlı olduğu ortaya çıkarsa, o zaman caiz olmaz.

Şimdiye kadar bu ilacın zararlı ve eziyet verici olduğu hakkında kesin bir görüşe ulaşmadım. Bundan dolayı meseleyi, yukarıda zikredilenler ışığında sıhhatinden mutmain oldukları hususa göre genç erkek ve bayanlara bırakıyorum. Allah Subhnehu'dan, bizi ve tüm Müslümanları her türlü hastalıktan korumasını niyaz ediyorum. Şüphesiz O, işiten ve icabet edendir.

Vesselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuh

Kardeşiniz
Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 09 Cumade'l Âhir 1442
M. 22/01/2021

Cevaba, emirin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4094/>